

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารกรมอาชีวศึกษา
นักศึกษา	นายวรารุณ วัฒนายุทธ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์สมพล ดำรงเสถียร ผศ.ดร.สมพร ไชยะ
ระดับการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.	2540

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา เรื่อง แนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารกรมอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความต้องการ และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ใช้สอยอาคารกรมอาชีวศึกษาส่วนกลาง มีที่ตั้งอยู่ ณ. กระทรวงศึกษาธิการ วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาได้แก่ กลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในอาคาร โดยทำการเก็บข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต และจากแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 287 ชุด คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนข้าราชการทั้งหมดในกรมอาชีวศึกษา ได้รับแบบสอบถามกลับมา 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.62 โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะแนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม ข้อมูลที่ทำการศึกษาประกอบด้วยการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายใน และภายนอกอาคาร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ สังเกตสภาพอาคารกรมอาชีวศึกษา เพื่อหาปัญหาในการวิจัย และนำมาประมวลผลร่วมกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ในกรมอาชีวศึกษา เป็นเพศหญิง มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด มีความคิดเห็นต่อพื้นที่ใช้สอยในการทำงานว่า พื้นที่ อาคารในปัจจุบันมีพื้นที่เล็กคับแคบ ขาดระเบียบในการจัดวางครุภัณฑ์ การจัดพื้นที่ ปฏิบัติงานควรจัดเป็นแบบกันเป็นห้อง ๆ สำหรับผู้บริหาร ผสมกับแบบเปิดโล่งมีตู้เดี่ยว ๆ กันตามสายงาน แขนงสัญญาและบริการทางตั้ง เช่น ลิฟท์ บันได ควรอยู่ใกล้กัน ลิฟท์ ควรมีคุณภาพ และมีจำนวนที่เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้สอย ห้องน้ำ - ห้องส้วม ควรมีการ บำรุงรักษาในเรื่องความสะอาดและการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด โถส้วมควรเลือกใช้แบบ นั่งยอง ชักโครก ในเรื่องของแสงสว่างในบริเวณทำงานมีเพียงพอจนถึงขั้นมากเกินไป ควร ออกแบบให้มีแสงสว่างจากธรรมชาติส่องเข้ามาบ้าง เสียงรบกวนในพื้นที่ปฏิบัติงานที่ ประสบปัญหามากที่สุด คือ เสียงโทรศัพท์ และเสียงสนทนาของผู้ร่วมงาน ควรแยก อุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียงรบกวนไปไว้ต่างหาก ยกเว้นโทรศัพท์เพราะจะทำให้ไม่สามารถติดต่อ การติดต่อ การระบายอากาศสำหรับอาคาร ควรเป็นเครื่องปรับอากาศโดยใช้ร่วมกับ พัดลมดูดอากาศ ความปลอดภัยในอาคารควรมีบันไดหนีไฟและมีสัญลักษณ์บอกตำแหน่ง มีระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน และอุปกรณ์ดับเพลิงที่ได้มาตรฐาน ระบบดับเพลิงที่ใช้อยู่กับอาคาร ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับอาคาร อุบัติเหตุที่มักเกิดกับข้าราชการมากที่สุด คือ หกล้ม เนื่องจากพื้นทางเดินหลักต่างระดับกันเนื่องจากการต่อเติมอาคาร ควรออกแบบพื้นผิว บริเวณทำงานเป็นกระเบื้องยาง บริเวณทางเดินหลักเป็นหินขัด ผนังอาคารควรเป็นผนัง ก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี และกรุด้วยวัสดุป้องกันเสียง สีที่ใช้กับอาคารภายในควรเป็นสี โทนอ่อน ภายนอกอาคารควรเป็นสีโทนอ่อนหรือสีโทนกลาง พาหนะที่ใช้เดินทางมาทำ งานส่วนใหญ่ คือ รถประจำทางและรถยนต์ส่วนตัวซึ่งมีสัดส่วนเท่า ๆ กัน ที่จอดรถ สำหรับอาคารควรเป็นแบบจอดรถนอกอาคาร มีการจัดระเบียบโดยการตีเส้นกำกับให้ ชัดเจน มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนข้าราชการและผู้มาติดต่อราชการ บริเวณรอบอาคาร ควรมีการจัดภูมิสถาปัตยกรรม ที่มีลักษณะให้ความร่มรื่นกับอาคารและที่จอดรถได้ สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ ภายในสามารถมองออกมาเห็นแล้วทำให้เกิด ทัศนวิสัยที่ดี บริเวณส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่มีพื้นที่เล็ก ๆ ควรจัดให้มีสวนหย่อมขนาดเล็ก เช่น สวนหิน หรือสวนไม้ตัด ไม้พุ่ม เป็นต้นทั้งภายในและภายนอกอาคาร

ผลจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาคารกรมอาชีวศึกษาเดิม หรือเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ ให้มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยที่แท้จริง ต่อไปในอนาคต.